

“ See on hea valu. See valu meeldib mulle.

Taavi Tambur
Loe lk 7

Ühtsed reeglid

Et saaksime teenust üle Eesti ühte moodi pakkuda, tuleb luua standardid, kirjutab arendusjuht Urmas Piir. Selline kole sõna – otsekui NSVL ajast pärit. Aga teisiti ei saa. Meie ettevõtte üle Eesti peavad ühte perre heitma ja perekonnas peavad kehtima kõigile ühetaolised reeglid.

Loe lk 2

G4Sil liidriroll suurürituste turvamisel

Kui 1970. aastatel alustati Inglismaal Glastonbury Festivali üritustega, siis ostis umbes 1500 inimest ühe naela eest pileti ning nautis etendust Somerseti farmi maal koos lehmade ning veidrate kohalike elanikega. Turvameetmed praktiliselt puudusid.

Loe lk 4

Saarlased peavad kõva võitlust Securitasega

Saartasi peetakse veidi aeglasemateks ja palju lahkemateks kui mandrieestlasi. Oma laulval moel kõneledes ja mõnusa maalähedase huumoriga suudavad nad alati elu suurtele probleemidele oma muheda vaatenurga leida.

Loe lk 5

Deliinid, kes ei uju

Kes ei oleks lapsena tegele- nud millegi kogumisega – uus rubriik räägib G4S töötajatest, kes midagi koguvad. Lääne regiooni büroojuht Kaidi Säask kogub delfiinide kujukesi.

Loe lk 6

Alarmtec lõi parkimisautomaatide uue põlvkonna

Priit Orasson ja Marti Ranne testivad uut süsteemi – tehing õnnestus.

■ Pea neli aastat kestnud arendustöö tulemusena sai Alarmtec valmis Eesti esimesed makseterminalid, mis võimaldavad parkimise eest tasuda pangakaardiga.

G4S Eesti kontserni kuuluv Alarmtec töötas esimese ettevõtte Eestis välja praegu kehtivatele kõrgeimatele turvanõuetele vastava makseterminalide süsteemi, mis võimaldab online-autoriseerimise vahendusel tasuta parkimismajades parkimise eest pangakaardiga.

Üle maailma on *unattended* ehk järelevalveta maksesüsteeme praktiliselt juba kümnekond ja rohkem aastat. Esimesed terminalid olid äärmiselt ebaturvalised, sest seade polnud võrku ühendatud – piltlikult öeldes võis neid makseid sooritada tühja krediitkaardiga.

Kõrge turvalisus

“Turvalisus on tagatud,” ütles Alarmteci projektimüügi direktor **Priit Orasson**. “Selle pärast ongi nii kaua läinud.” Alarmtec hakkas

maksüsteemi projektiga tegelema juba 2004. aastal. “Siis tundus uskumatu, et kuidas ei saa teha ühte kaardimakse lahendust – milles asi on?”

Ja asi oli turvalisuses. Visa ja MasterCardi sertifikaadid, millega turvalisus tagatakse, karmistuvad aasta-aastalt, ning nõudmised, mis pankadele esitatakse, on äärmiselt kõrged. “Eesti on selles mõttes pioneer,” selgitab Orasson. “Meil on need nõudmised kõige karmimal kujul vastu võetud ning nii ei leidunud mitu aastat kaardilugejat, mis nende tingimustele oleks vastanud.”

Mujal Lääne-Euroopa riikides, kus parkimise eest ammu kaardiga tasuda saab, uusi nõudeid nii rangelt ei täideta. Vähemalt need nõudmised olidki põhjuseks, miks meil seni pole parkimises kaardimakseautomaate rakendatud.

“Lõpuks leidsime sobivad seadmed ning ettevõtte, mis nende installeerimisega hakkama saab,” räägib Orasson. Kuid sellega probleemid ei piirdunud. Selgus, et pole kedagi, kes suudaks makseid vastu võtta. Eestis võtavad makseid vastu pankade kaardikeskus ja Swedbank. Et nad online automaadist saabu- vaid makseid vastu saaksid võtta, peaksid kõik tegema suure investeeringu ning vastavad sertifikaadid saama. “Kui arvestada, et kassapidajaga makseterminalide hulk on kümnetes tuhandetes ning parkimisterminalide puhul räägime me sadadest seadmetest, siis viimaste puhul on arenduskulu märgatavalt kõrgem,” selgitab Orasson.

Et parklad ei malla- nud nii keeruka protsessi taga oodata, läks asi isegi nii kaugemale, et operaatorid olid nõus kõik riskid enda kanda võtma. “Tegelikult tähendab madalam turvalisuse- setase suurt riski ka maks- jale,” räägib Alarmteci teh- nikadirektor **Marti Ranne**. “Näiteks pandi vahepeal pangautomaatidele mag- netriba salvestajaid. Aga nüüd oleme siis sealmaal, et esimene seade töötab.”

EMV maksekaartide süsteem

EMV on rahvusvaheliste maksekaardifirmade – Euro-, Visa ja MasterCardi väljatöötatud maksekaardistandard, mis tingis karmid nõuded ka Alarmteci parklate kaardimaksüsteemile.

Tegemist on süsteemiga, kus maksja kinnitab tehingu PINkoodiga ning allkirja ostutšekile enam tarvis ei ole.

Lähiaastatel vahetavad EMV-kaardid välja kõik senised magnetribaga pangakaardid. See muutus puudutab üle maailma rohkem kui 1,5 miljardit Visa-, Eurocard- ja MasterCardi maksekaarti. Esimesed kiibiga pangakaardid võeti Hansapanga poolt Eestis kasutusele aastal 2003.

Uus standard võimaldab märkimisväärselt vähendada võltsitud või kadumaläinud kaartide väärkasutust.

Läti ja Leedu sihikul

Esimene järelevalveta online-kaardimaksüsteemiga parkimisaparaat lülitati tööle 3. novembril Ühisteenuste hallatavas Rottermanni Keskuse parkimismajas Tallinnas.

Kui klient läheb parkimise eest maksma, kuvatakse vajalik summa ekraanile ning terminal võtab üle interneti ühendust Swedbankiga. Panga ja terminali vahel toimub krüpteeritud side – kõigepealt kontrollitakse, et makseterminal on õige, seejärel tutvustatakse PINkoodi õigsus jne.

Ekraanile ilmub teade tehingu õnnestumise või ebaõnnestumise kohta.

Kuigi makseid võtab vastu Swedbank, saab maksta kõikide pankade kaartidega ning seade toetab ka su- larahamakseid.

Neli aastat Alarmteci inseneride tihedat tööd, päädis viimastele turvanõuetele vastava unikaalse lahendusega, mis peaks välistama kõikvõimalikud maksepetused. Lähiajal peaks üles minema kümnekond aparaati, sh Tallinna lennujaamas ning seadmeid hakatakse installeerima ka Lätis ja Leedus.

Meelis Piller

Ühtsel perel ühtsed reeglid

juhiveerg

Urmas Piir
arendusjuht

Oleme viimase seitsme aastaga kasvanud üüratuks. Võitsime igal aastal nõnda palju kliente juurde kui suuruselt järgmisel konkurendil neid üldse kokku oli. Sellise edu tagas asjaolu, et olime kliendi juures ja kliendi lähedal. Jõhvis räägiti kliendiga jõhvi keeles ja Tartu linnas tartu keeles. Tekkis olukord, kus erinevates Eesti linnades saavad kliendid erineva teenuse.

On ju täiesti selge, et Tallinna tunnihinna eest saab pakkuda kliendile ühe tubli, korralikult tasustatud ja väljaõppinud turvamehe, kelle tööd jälgib juhtimiskeskus, juhendavad turvajuhid, kontrollivad patrullid ja sisekontroll. Aga on ju objekte, kus klient on nõus maksma ainult osakese Tallinna hinnast. Kas me ka siis saame pakkuda talle eelkirjeldatud teenust? Väga raske on, aga saame. Olemegi seda teinud. Narva moodi ja Tartu moodi ja Haapsalu moodi. Igat moodi oleme klienti teenindanud.

Suures teenindamise ja kasvamise tuhinas oleme kogunud kokku palju erinevaid kliente, kellele oleme andnud erinevad lubadused ja käitumisreeglid. Sellel paljususel on ka oma pahupool. Klient ei saa Tallinnas aru, miks ta peab maksma rohkem kui Võrus? Oleme ju G4S nii Võrus kui ka Tallinnas.

Majanduse jahenedes on selliseid küsijaid üha rohkem ja rohkem. Seepärast tulebki meil asuda inventuuri teele.

Vaadata üle, mida meil on kliendile pakkuda. Ja pakkuda nii, et ühesugune teenus oleks nii Tallinnas kui ka Võrus. Kindlasti toob see kaasa hindade ümbervaatamise, kuid kui Võru klient hakkab saama sama palju teenust kui Tallinnas, eks ole ta nõus ka pisut enam maksma. Ega meie teenus ole ilu, vaid asja pärast võetud.

Et saaksime seda teenust ühte moodi pakkuda, tuleb luua standardid. Selline kole sõna – otsekui NSVLi ajast pärit. Aga teisiti ei saa. Meie ettevõtte üle Eesti peavad ühte perre heitma ja perekonnas peavad kehtima kõigile ühetaolised reeglid.

Häid mõtteid ja tõiseid lahendusi leidub igal pool. Tallinn on enam kasutamas programme. Tartu on tublim efektiivsust otsides. Jõhvis ollakse kliendile hästi lähedal. Pärnus on klient Kuningas. Igalt pool midagi üle võttes tekitame olukorra, kus igal sarnase ameti pidajal meie ettevõtte kontorites on ühetaolised ülesanded nii Keilas, Rakveres kui ka Valgas.

Tänane tugiteenuste ühendamise programm näitab, et oleme kuluefektiivsemad kui konkurendid või teised meietalised ettevõtted. Samas on see efektiivsus tulnud inimeste raske pingutuse hinnaga. Kasutame ju oma suuri andmekogusid poole võimsusega. Ikka on jäänud midagi sisse kandmata ja seepärast tikuvad järeldused, mida masin annab, valed olema. Siin pole ju süüd masinal, vaid meie kiirustamisel. Kindlasti pole mõistlik, kui aruandluseks tuleb hulk tööd teha Exceli tabelis, et andmed arvutile söödavaks muuta, kuigi programm võimaldab juba täna läbi juhtimiskeskuse seda otse korraldada, aga meie harjumused – nii oleme alati teinud – seda ei toeta jne. jne.

Meil on veel palju võimalusi, kuidas pakkuda kliendile rohkem selleks sisemiselt rohkem kulutamata ja samal ajal kergendades töönimete töökoormat.

Janec Mururand – 15!

Põhja regiooni esindusobjektide grupi teenistusjuhil **Janec Mururannal** (pildil) täitus meie ettevõttes 15. tööaasta. Traditsiooniliselt tähistas seda kontserni juhatuse esimehe kutse lõunasöögil (mille juurde käis ka reisitšekk ja veel üks teine päris vahva tšekk).

1993. aastal sõjaväest tulnud maapoosina ei osanud Janec parasjagu mu-

jale kui turvatööl minna. Seni pole ta otsust kahtsenud, vaid on tasapisi karjääriredelil ülespoole roninud: turvamehena, ekipaažis, vanemoperaatorina, turvajuhina, teenistusjuhina. Rutiin ei kimbuta, uusi väljakutseid ei otsi. "Firma on nii suur, ma leiain siit endale iga päev mõne väljakutse," teab Janec suures firmas töötamise eelseid.

Kõige rohkem *actionit*

oli 1990 aastatel kesklinna patrullis olles. Sealsed baarid ja eriti Viru hotell tõmbasid nagu magnetid kaabakaid ligi ja turvamehed siis omakorda ajasid neid laiali.

Praegu on Janec mees, kes teab turvatööst pea kõike, ainuüksi tehnikasaavutustega kursisolek vajab pidevat enesetäiendamist. Teab kõike, teeb kõike – sporti, jalutab koera ja ei mingit stressi.

15 aastat tööstaži täitus järgmistel töötajatel:

Janec Mururand – Esindusgrupi teenistusjuht, Tallinn
Vladislav Ivanov – turvatöötaja, Narva
Juri Remizov – turvatöötaja, Narva
Toomas Mikson – turvatöötaja, Võru
Toomas Ruisu – esinduse juhataja, Järvamaa
Kaljo Siimer – turvatöötaja, Jõgeva

10 aastat tööstaži täitus:

Põhja regiooni:
Marek Kutepov – Esindusgrupi turvatöötaja
Janno Strandberg – Esindusgrupi turvatöötaja
Marika Laidvee – Kaubandusgrupi turvatöötaja
Peip Maiberg – Esindusgrupi turvatöötaja
Jevgeni Maslov – Esindusgrupi turvatöötaja

III kvartali parimad

Põhja regiooni
Riina Selberg – Kaubandusgrupp
Maksim Litšman – Kaubandusgrupp
Kristo Keskla – Kaubandusgrupp
Oliver Sonn – Esindusgrupp

Raivo Nõmm –

Esindusgrupi turvatöötaja
Dmitri Pugatšov – Juhtimiskeskuse turvatöötaja

Eero Siimson – Esindusgrupi turvatöötaja
Marianna Bepalova – Esindusgrupi turvatöötaja

Udo Jõesaar – Logistikagrupi turvatöötaja

Aivo Kalmet – Esindusgrupi turvatöötaja

Edvard Karvonen – Esindusgrupi turvatöötaja

Jevgeni Katkov – Logistikagrupi turvatöötaja

Valeri Korzinin – Esindusgrupi turvatöötaja

Katri Kübarsepp – Kaubandusgrupi turvatöötaja

Ago Meos – Esindusgrupi turvatöötaja

Väino Männiste – Harju esinduse turvatöötaja

Sirje Puri – Harju esinduse turvatöötaja

Margus Saar – Esindusgrupi turvatöötaja

Viktor Salmin – Logistikagrupi turvatöötaja

Maidu Salong – Esindusgrupp

Valentina Alasjärvi – Esindusgrupp
Kristina Aleksejeva – Logistikagrupp
Vladimir Kovalchuk – Logistikagrupp
Nurulla Gibadullin – Logistikagrupp
Andres Lipp –

Kai Sartakov –

Esindusgrupi turvatöötaja

Rein Selge – Kaubandusgrupi turvatöötaja

Jüri Šatilov – Harju esinduse turvatöötaja

Vjatcheslav Zubov – Logistikagrupi turvatöötaja

Aivars Ungurs – Esindusgrupi turvatöötaja

Aleg Afankov – Valvetehnika divisjoni tehnik

Indrek Hinnov – Müügidivisjoni kaardistaja

Aili Lipp – Arvestuskeskuse finantsjuht

Arno Metsna – Valvetehnika divisjoni projektijuht

Harju esindus
Urmas Ilver – Harju esindus

Janek Post – Juhtimiskeskus

Roman Zodoroznjuk – Juhtimiskeskus

Rain Post – Sularahakeskus

Lääne regiooni
Helke Sumre – turvatöötaja

Juri Maltsev – tehnik

Paavo Mättas –

Valvetehnika divisjoni tehnik

Ivan Pokras – Valvetehnika divisjoni tehnik

Denis Toding – Valvetehnika divisjoni tehnik

Lõuna regiooni
Kristjan Koemets – turvatöötaja, Valga

Toomas Vernik – turvatöötaja, Otepää

Helve Lustmets – finantsosakonna raamatupidaja

Raivo Loost – turvatöötaja

Toivo Riik – haldusjuht

Riina Jefimova – raamatupidaja-personali-arvestaja

Virgo Jõgiste – tehnik, Tartu

Ain Viljasto – tehnik, Tartu

Ida regiooni:
Anna Kekštiene – turvatöötaja, Jõhvi

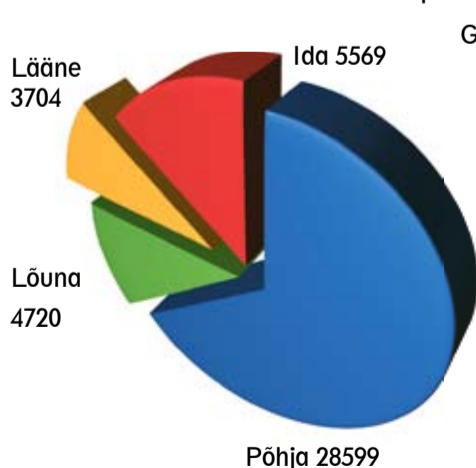
Viktor Žuravljov – Turvajuh

Artur Rinne – Kaubandusgrupp

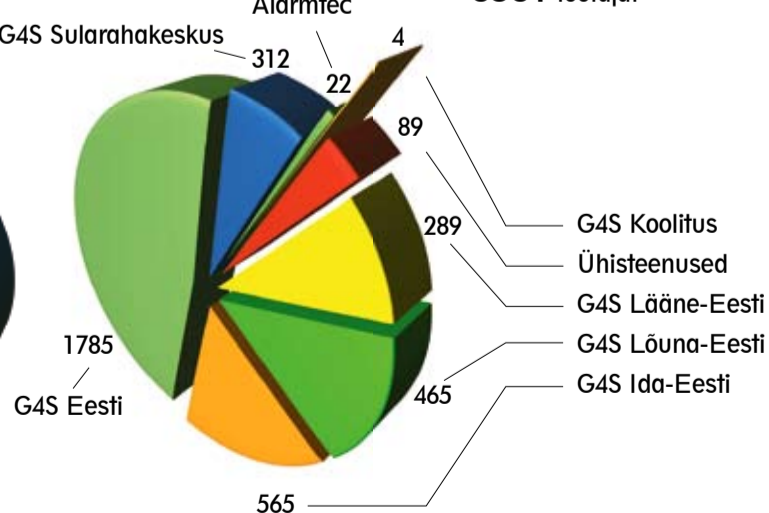
Lääne regiooni
Helke Sumre – turvatöötaja

Juri Maltsev – tehnik

31.10.2008 seisuga oli G4S Eestil
42 592 tehnilise valve objekti

31.10.2008 seisuga oli G4S Eesti ettevõtetes
3531 töötajat

G4SPress
G4S Eesti infoleht
Ilmub aastast 1995
Telefon 6 511 700,
6 511 825

Väljaandja:
AS G4S Eesti
Tammisaare tee 25
Tallinn 11314

Toimetuse:
Katrín Paas
Andres Lember
Meelis Piller

Toimetuse kolleegium:
Kristi Hunt
(Ühisteenused)
Imre Soom
(Ida regiooni)

Marve Kibena
(Lõuna regiooni)
Kaidi Säask
(Lääne regiooni)

Janno Juhkov
(Sularahakeskus)
Merlyn Laur
(Alarmtec)

Kujundus: Meelis Piller
Trükk: AS Spin Press
Tiraaž: 1500

Töötajad panid tööandjale hindeks 3,7

■ G4Si kontserni eri ettevõtete töötajad hindavad oma tööandjat viiepallisüsteemis keskmiselt 3,7 palliga, selgus töötajate rahulolu-uuringust, mis esimest korda viidi läbi üle-eestilisena.

Rahulolu üldkeskmine on kõrgeim – 3,87 Põhja regioonis, järgnes Lääne (3,86), Lõuna (3,76), Ühisteenused (3,73), Ida (3,56) ja SRK (3,36).

Vorm teeb muret

Uuring näitas, et töötajate peamised probleemid on seotud palga, vormirõivaste ja info liikumisega, aga läbisaamine töökaaslaste ja ülemusega peetakse valdavalt heaks.

Üle Eesti on tulemustest näha, et küllaltki paljud turvatöötajad ei ole rahul vormirõivastega. Seda isegi vaatamata asjaolule, et kasutusele on võetud uhiuued vormirõivad, mille komplekteerimisel arvestati just varasemaid rahulolu-uuringuid. Uue vormiga on rahul umbes pooled töötajad.

Küllaltki üksmeelne on meie töötajaskond selles, et tiim, kellega koos töötatakse, on ühtehoidev ja toetav, töökohustused on arusaadavad ja klient suhtub töötajatesse hästi. Uuringu kõige kõrgem positiivne näit on Lääne töötajate suhtumi-

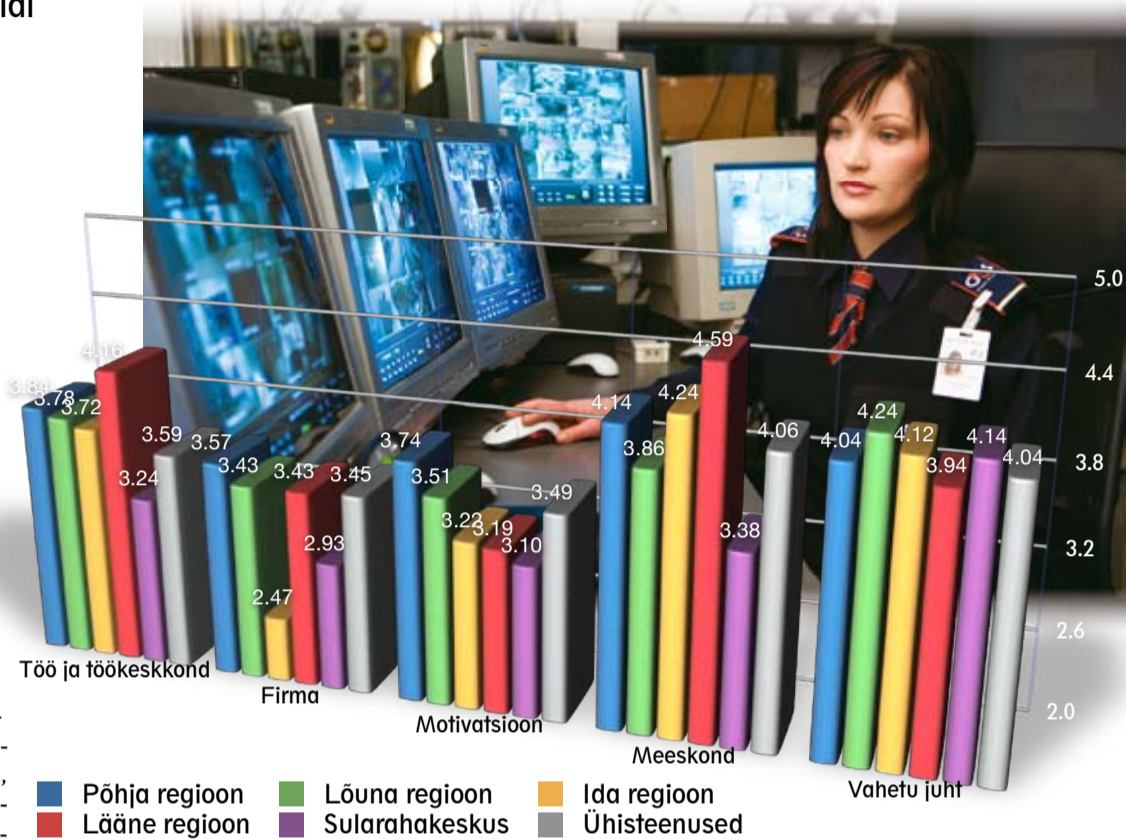
ne oma meeskonda, see on viiepallisüsteemis hinnatud 4,59ga. Kõige madalam hinne – 2,93 – näitab küsitluses Sularahakeskusetel töötajate keskmisest suhtumist oma firmasse.

Erinevalt neist ettevõtetest, kus varasematel aastatel pole rahulolu-uuringut korraldatud, ei piirunud kuuendat aastat Põhja regioonis läbi viidud küsitlus vaid probleemide kaardistamisega, vaid pakkus juhtidele hea võimaluse hinnata oma varasemate aastate tööd alluvate heaolu parandamisel.

Uuring näitas, et nurinat palga suuruse üle on Põhja regioonis võrreldes varasemaga oluliselt vähemaks jäänud. Sel aastal pole töötajate palk siiski hüppeliselt tõusnud, pigem võib nende valdavalt positiivsete hinnangute

G4Si töötajate rahulolu-uuring

Maist septembrini läbi viidud rahulolu-uuringus andsid kontserni kuue ettevõtte töötajad viiepallisüsteemis hinnagu ettevõttele, meeskonnale ja töökeskkonnale. Keskmised hinnad ettevõtete kaupa olid järgmised:

põhjuseks pidada muutunud majandusolusid, mille tingimustes võib stabiilne töökoht osutuda kiirest palgatõusust olulisemaks. Teistes regioonides pole tulemusi võimalik varasemaga võrrelda. Palgapoliitikaga ollakse kursis seda enam, mida lähemal töötatakse peamajale.

Olulised arvamused

Kuus aastat rahuloluküsitluse koostamise ja läbiviimise eest vastutanud Põhja regiooni personalispetsialist **Aune Martmaa** arvab, et vastuste toon on läinud viimaste aastatega sõbralikumaks. "Loomulikult tahavad inimesed saada soovitud palganumbrit lisatunde tegemata, see on inimlik, aga enam ei ole lausnõudmist-sõimamist ja paberi peal oma viha väljalamist," kirjeldab ta positiivset trendi. Inimestel on palga kõrval tekkinud ka teisi ootusi, tahetakse rohkem tähelepanu ja mitterahalisi hüvesid.

Vastused, mis ei avaldu numbrites, on alati kõige huvitavamad ja nendega töötamine võtab Aune Martmaalt ka kõige rohkem aega. Just vabas vormis esitatud arvamused, nurinad ja ettepanekud on uuringu see osa, millest töötajate heaolu parandamisel võib kõige rohkem abi olla. Küsitakse täiendkoolitusi ja keelekursusi ning seda üle Eesti. Läänes ilmnis üks "pesa", kus kommentaaride järgi on suisa eluohtlik töötada – invaliidistumine kahe aastaga ja tappev ülekooormus.

Uuringust ilmneb, et on piirkondi (ka siin paistab silma Lääne regioon), kuhu G4SPress ei jõua ja napib tea-

Tutvu uuringuga Siseveebis net.g4s.ee:

Infopank/Uudised/Rahuloluküsitlus.

- Kontaktisikud:
 Ida regioon – **Imre Soom**
 Lääne regioon – **Kaidi Säask**
 Lõuna regioon – **Priit Mell**
 Põhja regioon – **Aune Martmaa**
 Sularahakeskus – **Kättrin Seeberg**
 Ühisteenused – **Urve Veetõusme**

vet ka siseveebi kohta. Samas ollakse väga rahul sellega, et G4SPress on nüüd kakskeelne. Siinkohal kutsub lehetoimetust taas kõiki turvajuhte koos- ja kaastööle: viige, palun, lehed objektidele. Samuti on jätkuv palve personalitöötajatele: andke uuele töötajale kindlasti kaasa G4Sneti visiitkaart – kui teil neid ei ole, või on need otsa lõppenud, küsige Katrin Paasilt lisa.

Üle Eesti viidi rahulolu-uuring läbi ajavahemikus mai kuni september 2008. Töötajatele jagati välja kokku 721 küsimustikku ja vastuseid tuli 412.

Katrin Paas

Küsitlustulemused on juhtkonnale töövahendiks

Esimest aastat üle-eestilist rahulolu uurides selgus, et regioonid ei ole omavahel võrreldavad. Liiga erinevalt on valimid koostatud. Esialgu saame kõige paremini Põhja regiooni trende analüüsida, aga aastatega paraneb olukord kindlasti ka teistes regioonides. Saame võrrelda regioone omavahel ja kõrvutada varasemate küsitlustega. Eks olegi ju küsitlused tehtud arvestusega, et neid peab saama ajaliselt perspektiivis uurida ja võrrelda. Esimene üle-eestiline küsitlus kaardistas probleemid, aga edaspidistes võrdlustes selgub tõde. Küsitlused on väga pikaajalised töövahendid.

Põhja regioonis on positiivne see, et aja jooksul on osalus stabiilselt tõusnud. Kui inimesed vastavad meie küsimustele, siis tähendab, et töötaja

tunneb vajadust tööandja esindajaga suhelda ning tuntakse ka, et sellest võib kasu olla. Kui Ida regiooni vastajate protsent on 31, siis esimese sammuna tuleb üle vaadata küsitluse süsteem ja vahendid. Samas teeb rõõmu Ühisteenusete vastajate protsent, mis on üle 80.

Üha vähem inimesi jätab oma vastuse neutraalseks. Meile on oluline pluss- või miinusmärk, sellega oskame midagi peale hakata. Kestev rahulolu teeb heameelt, aga Sularahakeskuse ja Ida regiooni rahulolematust valdkonnas, mille oleme pealkirjastanud sõnaga "Firma", paneb tegutsema. Näiteks Põhja regioonis esitatud ettepanek, et usaldusisikud võiksid käia koolituspäevadel, leidis kohe rakendamist. Kui aga turvatöötaja nuriseb, et ei saa

korruga puhata rohkem kui 14 päeva, siis teadmiseks kõikidele meie töötajatele – see ei ole kindlasti meie firma poliitika. Kui on soovi puhata korruga pikemalt, siis tuleb sellest oma turvajuhile puhkusegraafikute koostamise aegu öelda. Puhkusegraafikuid koostatakse jaanuaris ja seega on jaanuari algus oma puhkusesoovidest teadaandmise aeg.

Madal jaatavalt vastanute arv palgapoliitikaga kursisoleku kohta on hetkel täiesti normaalne, sest meil kehtib veel üsna noor palgapoliitika ja töft-öelda kartsin suuremat hulka infonäljas inimesi.

Aga eks iga juht teeb omale vajalikud järeldused ning loodan, et mis juhile vajalik, on alluvale kasulik.

Eela Velström
 Personalidirektor

Muudatustest juhtkonnas

1. jaanuarist 2009 lahkus **Lauri Saloranta** (vasakpoolsel pildil) G4Si Baltimaade ja Soome piirkonna direktori kohalt, jätkates samas G4S Balticsi nõukogu esimehena.

Samal ajal viiakse G4Si Põhja- ja Lääne-Euroopa re-

gioonis läbi struktuurimuudatused, mille käigus võtab Lauri Saloranta senise rolli Eesti, Läti ja Leedu G4Si ettevõtetes üle Philip Limvers, kes jätkab samas ka regiooni finantsidirektorina. G4Si Soome operatsioonid viiakse regiooni juhi David Lidbetteri otseallu-

vusse. Otse David Lidbetterile hakkavad raporteerima ka Belgia ja Luksemburg, kes moodustasid seni koos Hollandiga Beneluxi piirkonna, mida juhtis G4S Hollandi juht Hans Duijst.

Ametist lahkus G4S Balticsi kauaegne finantsidi-

rektor **Tarmo Keskküla** (parempoolsel pildil), kes alustas tööd tollase ESSi finantsidirektorina juba 1995. aastal. Tarmo Keskküla siirdub tööle kinnisvaraettevõt-

te Rotermann Grupi juhatuse esimeheks.

Soome päritolu endine mereväeohvitser Lauri Saloranta asus ESSi tööle 1994. aastal. Toona teenindusdirektori ametikohale. Ettevõtte „välisministriks“ nimetatud Lauri Saloranta on olnud võtmeroll firmas läänelike teeninduspõhimõtete rakendamisel ja globaalse kontserni peakorteri suhtlemisel.

gala

G4S kutsub parimad vastuvõtule

Kontserni aastalõpugala ja juhatuse esimehe Andrus Ossipi pidulik vastuvõtt parimatele töötajatele toimub tänavu 12. detsembril Tallinnas Eesti Näituste paviljonis Pirita teel.

500 kutset

Aasta kõige pidulikuma le G4Si üritusele saavad kutse kontserni parimad ja aasta jooksul tublide töötulemustega kõige enam silma paistnud töötajad. Peole kutsutakse 500 töötajat, kõik kutse saajad on oodatud koos kaaslastega. Kutsete saatetakse välja hiljemalt novembri lõpuks.

Juhatuses esimehe vastuvõtul tunnustatakse staažikaid tublisid töötajaid traditsiooniliselt G4Si teenetemärkidega. Auhinna saavad aasta parimad turvatöötajad, teenindajad ja tehnikud. Antakse välja ka eriauhindu, esmakordselt tunnustatakse galal G4S Noorteklubi tublimat noort. Öhtu kulmineerub aasta tegija nominentide väljakuulutamise ja aasta tegija tiiti üleandmisega. Auhinnatseremoniate vahel saab näha mustkunstniku ja õhuakrobatsioonide show, tantsunumbreid, baleriine ja miime.

Pidulikkumeeleolu hoiab üleval konferansjee Toomas Luhats. Muusikat mängib eesti tipp-piilimeestest koosnev ansambel Lament. Et öhtu oleks varasemast veelgi pidulikum, on tänavu loobutud püstijala-buffer'ist – nii Frensi kokkade pakutavaid piduroogi kui ka kõike muud öhtu jooksul toimuvat saab nautida 10liikmeliste laudkondadena istudes.

Märgid rinda

Kuna tegemist on väga piduliku sündmusega, sobib daamidil oma öhtuualetti ning meestel smokingut või musta ülikonda ehtida teenetemärkidega. Millised on piduliku riietusega sobivad teenetmärgid ja kuhu need need kleidil või ülikonnal kinnitada, saate lugeda siseveebis net.g4s.ee.

Eesti Näituste paviljoni uksest avatakse G4Si galaks kell 18.30 ja üritus kestab südaööni.

■ Kui 1970. aastatel alustati Inglismaal Glastonbury Festivali üritustega, siis ostis umbes 1500 inimest ühe naela eest pileti ning nautis etendust Somerseti farmi maadel koos lehmade ning veidrate kohalike elanikega. Turvameetmed praktiliselt puudusid.

Ajad festivalide maailmas on muutunud ning turvateenuse pakujad on pidanud muutustega kaasas käima. Arvestades erinevate sise- ja väliürituste hulga kasvu, pole selles midagi üllatavat.

Miljardiäri

Väliürituste lai skaala tõstatab hulgaliselt turvalisusega seotud küsimusi ning probleeme. Vabaõhuüritused on loomult väga keerulised ning rahvamasside turvalisuse tagamine nende ajal on suur väljakutse.

Väliürituste lisaprobleemiks on ennustamatud ja muutlikud välised faktorid – ilm, esinejate käitumine ning rahvamasside vahelduv dünaamika.

Täna on Glastonbury festivalil üle 700 etenduse, rohkem kui 80 lava ning külastajaid kuni 170 000 inimest. 2009. aastal maksab festivali pääse Eesti rahas 4200 krooni – soovija peab end eelregistreerima ning saatma korraldajatele passipildi, mis pääsmele trükitakse.

Siseüritused pole sugugi vähem keerukad. Näiteks hiiglaslik O2 Londonis, kus viibib igal öhtul ligi 20 000 külastajat. Kui Prince möödunud aastal 21 päeva järjest O2 esines, käis Millennium Dome'na tuntud hoonest läbi pea pool miljonit fänni ja külastajat.

Tänaseks on ürituste turvamisest kujunenud miljardiäri. Turvasektor peab pidevalt kujundama ning väljatöötama uusi töövõtteid, mis võimaldaksid pakkuda professionaalset teenust, mis vastaks publiku nõudmistele, tagaks turvalisuse ning loom-

likult ka nauditava meelelahutuselamuse.

Rahvusvaheliste suurürituste turvaplani keskmes osas on tänapäeval terrorismiennetus, eriti kui tegemist on kõrgemal tasemel üritusega või näidataks seda otse-ette.

tamine, ome alluvate arengule kaasaaitamine ja nende edutamise nägemine. Ja veel meeldib mulle, et kaks päeva pole kunagi sarnased.

Mis on sarnast ja mis erinevat Sinu regiooni riikides?

Tooted ja teenused on erinevad. Kõik ettevõtted on oma arenguringis erineval astmel. Klientide ostukäitumine on erinev. Ühine on aga tööjõu pühendumine kõrgevaliteedilise klienditeeninduse tagamiseks.

Kuidas Sa tead, kuidas töötajad tegutsevad ja mida tunnevad?

meelitas tõsiasia, et sealne õlu on suurepärase! 2004. aastal võtsin ma üle Euroopa valveteenuste divisjoni presidendi ameti, kus olin praegusele kohale nimetamiseni tänava jaanuaris.

Mida naudid enim oma töös?

Sõltumatus ja isiklik väljakutse pakuvad suurt rahuldust. Samuti edu tähis-

G4S'il liidriroll suurürituste turvamisel

G4S Staff – G4S Eventsi väiksem vend

Kui Inglismaal lõi G4S suurürituste turvamiseks eraldi firma G4S Events, siis Eestis pakub G4S üritustele turvateenust G4S Staff kaubamärgi all.

Staffi käesoleva aasta suuremad tööd olid korra tagamine Öllesummeril, mida külastas üle 70 000 inimese (loe lähemalt eelmisest G4SPressist), ja Viljandi pärimusmuusikafestival, kus külastajaid oli üle 20 000. Lisaks hulk korvpallivõistlusi Saku Suurhallis ja Eesti koondise jalgpallimatšid Lilleküla staadionil, kus tippmängudel on üle 9000 võtisa. Vaata lisa <http://www.g4sstaff.ee/>

Eraldi firma

G4S'il on Inglismaal hii-gelsuurte ürituste turvamis- sel aukartustäratav ajalugu. Märkimisväärseimatest spordimaailma sündmustest võiks nimetada näiteks Wimbledonitenniseturniiri,

Ascot ja British Open Golf Championship.

Aasta alguses omandas G4S suurürituste turvalisusega tegeleva Rock Steady Group'i, mis suurendas live-ürituste turvamise numbrit G4Si portfoolios ning andis suure osa G4Si liidri-

positsiooni kinnistumisele Euroopa meelelahutus- turul.

Rock Steady asutaja Mark Hamilton, kel aastaid kogemusi suurte muusikaürituste turvalisuse tagamisel, on täna G4S Eventsi juht.

Tema viimaste suuremate töödena võiks mainida REMi ning Amy Winehouse kontser- te lõppeva aasta juulis, mida vaatas ligikaudu 60 000 fänni. 2008. aasta tipp-sündmus oli aga V Festival – nädalane paralleelüritus Hylands Parkis Chelmsford'is ning Weston Parkis Staffordshire'is, kus esinesid The Verve, Kings of Leon ja Muse, ning mida külastas kokku lumbes 80 000 inimest.

Range koolitus

Mark Hamilton räägib, et sel- liste megaürituste tarvis tuleb arevestada ning plaani võtta erilised meetmed. "Iga üritus nõuab eraldi analüüsi," räägib ta. "Kõigepealt tuleb defineerida turvalisuse ning mas- side ohutuse piirid ning teha väga selget vahet nende kahe valdkonna vahel. See moodustab osa kogu ürituste turvalisuse ja masside juhtimise plaanist, mis suurürituste puhul võib olla vägagi detailne dokument. Seda me nimetame live-plaaniks.

Me peame arvestama kõikide faktoritega ning olema valmis kõikideks võimalikeks juhtumiteks."

Ürituste turvatöötajad peavad Inglismaal omama mitut erinevat sertifikaati ning läbi tegema lisaks kohus- tuslikule turvatöötaja koolitu- sele ka eriõpped ja treeningud. Nad peavad olema võimelised vastu seisma füüsilisele vastupanule, oskama kasutada plastikkäeraudu, suut- ma "ellu jääda" tihedas rah- vamaassis jpm.

Koolitus viiakse läbi G4S treeningukeskuses Warringtonis. Soovijad võivad veel läbi teha kõrgema klassi koolituse, kus omandatakse teadmised masside haldami- se ja juhtimise kohta.

G4S ajakirjast International, 09. 2008 refereerinud Meelis Piller.

President David

■ Kes on need inimesed, kes juhivad regiooni, kuhu kuulub ka G4S Eesti? G4SPress esitleb – David Lidbetter, G4Si Põhja- ja Lääne-Euroopa regiooni president.

Millal alustasid tööd turva- valdkonnas?

1988. aastal asusin Securicoris tööle juhtkonna koolitajana. Minu karjäär kul- ges läbi mitmete ametikoh- tade Inglismaal, kuni 1996. aastal siirdusin Saksamaale Frankfurti, et asuda tööle Euroopa ja Lähis-Ida regioo- ni teenindus- ja turundusdi- rektorina. Ma ei rääkinud sõ- nagi saksa keelt, kuid mind

Igakuised külastused ja pikemad kvartaalsed istungid võimaldavad mul veeta aega koos töötajatega. Samuti vii- me läbi töötajate rahulolu- uuringuid ja suhtleme tihe- dalt ametiühingutega. Mul on rõõm tõdeda, et töötajate ra- hulolu on kõrge. Sellest hoo- limata, me ei jää loorberite- le puhkama.

Millist nõu annad üle maa- ilma neile kolleegidele, kes tahavad end arendada G4Si süsteemis?

Võtta ise vastutus oma karjääri kujundamise ja aren- damise eest, mõelda ette, kas-utada kõikvõimalikke eeli- seid oma arengu toetamiseks, nagu osavõtt juhitreeninguist ja juhtkonnaprogrammidest; arendada häid tööalaseid suhteid, ja loomulikult – te- ha väga hästi oma tööd.

Kirjelda end kolme sõnaga: Need for speed!*

Kuidas armastad veeta oma vaba aega?

Minu jaoks on oluline saa- vutada hea tasakaal töö ja ko- du vahel. Veedan aega oma pe- rega, tihti käime oma paadiga sõitmas, püüdes otsida kauge- maid randu, kus aega veeta ja grillida, külastame oma sõpra- dega restorane, pubisid.

Kui Sind saadetakse üksi- kule saarel, millised kolm asja kaasa võtaksid?

Pea ütleks: vesi, satelliit- telefon ja avamere signaalra- kett; kuid süda ütleb; jää-äm- ber, veiniklaas ja kast Cloudy Bay veini.

* Eesti keeles kirjeldaks seda kõi- ge paremini üks sõna – 'kiiru- sejanu'.

■ Saarlasi peetakse veidi aeglasemateks ja palju lahkemateks kui mandrieestlasi. Oma laulval moel kõneledes ja mõnusa maalähedase huumoriga suudavad nad alati elu suurtele probleemidele oma muheda vaatenurga leida.

Kes täpselt oskab öelda, palju seal puhtaid eestlasi on, sest eks ole ju aegade hämarusest teada tõsiasi, et Kuressaarest on nii saksa, taani, rootsi, vene kui ka eesti mehed, st valitsejad üle käinud, aga kindel on, et hetkel elab Kuressaare linnas umbes 15 170 elaniku ja 27 nendest töötab G4S Lääne-Eesti Kuressaare esinduses.

Uhkusega võime tõdeda, et meie esindus asub kesklinnas, sealses uusimas ehitises, mille nimigi on täis saarlaslikku kalambuuri ja sisu – Ajamaja (loe kust otsast tahad, ikka sama tulemus) – kus igal hommikul võtab saabujaid vastu meie konkreetse olemisega klienditeenindaja Ursula Sannik. Muide, just selle loo kirjutamise ajal, 21.10 oli Ursula nimepäev.

Õnne tagantjärele lehe kaudu! Köva kest peab olema, et töötada enamjaolt meesterahvastest koosnevas kollektiivis ja seal ennast ka maksma panna. Mis sellest, et saarlased, mehed on mehed. Kuueaastase staažiga töökas ja kohusetundlik Ursula on abiks nii esinduse juhatajale Toomas Peetersile kui ka kõigile teistele abivajajatele.

Toomas ise on aga kõik see aeg ühesuguse olemisega, suunurgad pidevas muiges, ja mitte väikese jutuga, vaid veel väiksema jutuga. Kuulamisel on Toomas palju osavam.

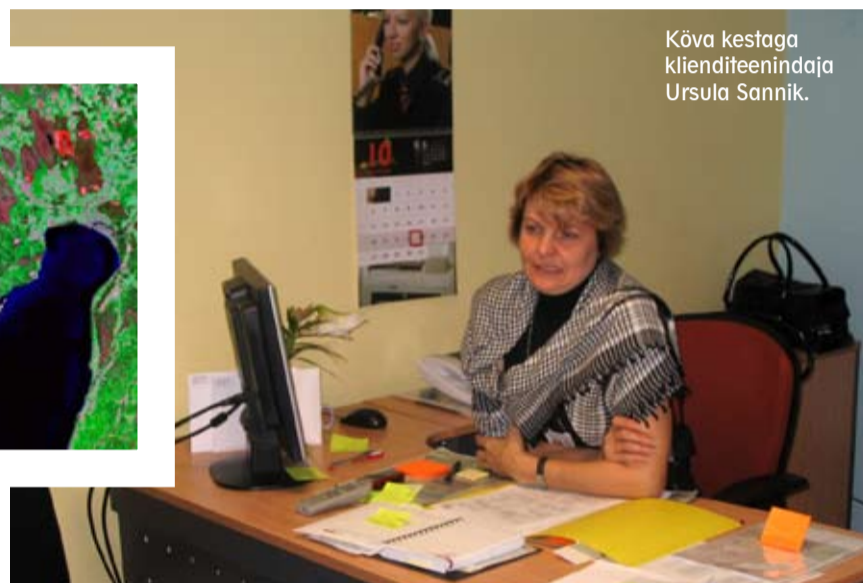
Köva konkurents

Kuressaare esinduse hallata on nii Saare- kui Muhumaa. Territooriumi suure ulatuse tõttu on klientide käsituses ööpäevaselt kaks patrulleki-

Kuressaare esindus asub kesklinnas, sealses uusimas ehitises nimega Ajamaja (loe kust otsast tahad, ikka sama tulemus).

Sel sügusel avas külatajate ukseid Saaremaa suurim kaubanduskeskus Auriga oma enam kui poolesaja kaubaboksi ja G4Si välja ehitatud keeruka tehnilise valve süsteemiga.

Köva kestaga klienditeenindaja Ursula Sannik.

Saarlased peavad köva võitlust Securitasega

paaži – üks Kuressaares ja teine Orissaares. Mehitatud valve objekte on G4S-il Saaremaal 5 ja lepingulisi kliente üldse 498.

Nii võimsas seisus kui mandri peal G4S kahjuks Saaremaal ei ole, seetõttu käib seal igapäevane köva võitlus tugeva konkurendi Securitasega. Viimase käes on olnud viimased aastad ka kõikide omavalitsusest sõltuvate objektide valve, mille maht Saaremaa väiksust arvestades on muljetavaldav. Aga G4S ei ole püssi pöösasse visanud.

Nii võib meie väike esin-

dus uhkust tunda nii mõnegi suure mastaabiga objekti teenindamise üle. Alates 1. aprillist on G4S-i mehitada Saaremaa Liha- ja Piimakombinaat. 8. oktoobril käesoleval aastal avas külatajatele ukseid Saaremaa suurim kaubanduskeskus Auriga oma enam kui poolesaja kaubaboksi ja keeruka tehnilise valve süsteemiga.

Saare kadakas

Kui asi puutub tehnikasse, siis ei saa G4S Kuressaare esindus üle ega ümber ühest põlisest saare kadakast või

Kuressaare esindus

Töötajaid - 27
MV kliente - 5
Objekte kokku - 498
Patrullekipaaž - 2

teisisõnu männast st Aivar Männast – aga kadakas ongi ju rikka mehe mänd. Aivar on kohapealne tehnikaguru, kellel on tehnikaimesid seal kindlasti ei sünniks

Nii nagu paljudel teiste G4S-i töötajate, nii on ka Aivaril oma roll sellest, et selle suuremahulise objekti

– Auriga – mehitamise, tulekahjusüsteemi paigaldamise, valvesignalsüsteemi, arvuti-telefonidesüsteemi, helinduse, videovalve ja perimeetri valve väljaehitamise au sai endale G4S Lääne-Eesti Kuressaare esindus.

Ja lõpetuseks: Saaremaale saate sõita praamiga, mis väljub kõikidel nädalapäevadel iga kahe tunni tagant (kui hästi läheb) Virtsu sadamast! 🚩

Kaidi Säask

(Saksa meremehe poolt ära võrgutatud Saare nunna järeltulija)

Mitte väikese jutuga, vaid veel väiksema jutuga esinduse juht Toomas Peeters.

liiklusjõmm

Parkimishuligaanid

Viimase kuu jooksul on mitmel korral nii ajakirjanduse kui ka munitsipaalpolitsei poolt G4S-i tähelepanu juhitud meie tehnikute auto-

parkimiskultuurile, õigemini kultuuritusele. Munitsipaalpolitsei ja linnakodanike fotod esitavad näiteid, kuidas G4S-i töötaja

(ega soovitatavalt ka keegi teine) oma autot parkida ei tohi. 197AYJ Priit Põhjala, 10.10.2008 Mustamäe tee

Elke autosalongi ja pangakontori ees. 568AYA Ahto Jõhvik, 25.09.2008 kell 15.10 Tallinnas Padriku tee 5 ees.

560 AYA Marko Kabrits, 07.09.2008 kell 15.14 Tallinnas Pirita-Kosel Karukella tee 4 ees kõnniteel. 🚩

Koolituse ebaaus juht vallandati

AS G4S Koolituse nõukogu lõpetas 15. oktoobrist juhatuse liikme lepingu AS G4S Koolituse juhi Marek Väljariga lepingutingimuste rikkumise tõttu. Marek Väljari kasutas tänu ametipositsioonile saadavat informatsiooni isikliku kasu saamise eesmärgil. Kuni uue koolitusjuhi tööle võtmiseni on G4S Koolituse juhatuse liikmeks määratud kontserni personalidirektor Eela Velström. 🚩

personal

Kaubandusgrupp valib usaldusisikut

G4S Eesti kuulub välja Töönõukogusse kuuluva töötajate usaldusisiku valimised Põhja regiooni teenindusdivisjoni kaubandusgrupis.

Töönõukogu esinajate valimisel kehtib kord, mis arvestab valimisele seaduses esitatud nõudmisi, aga ka meie ettevõtte eripära – G4S Eesti korraldab valimised kirjalikul teel. Üldkoosoleku füüsilise kokkukutsumine mitme tuhande töötajaga 7 päeva nädalas töötavas ettevõttes on reaalset teostamatu ülesanne.

Valimisteks saavad kandidaate üles seada nii üksikisikud kui töötajate grupid. Mõlemal puhul on oluline teha eeltööd ja kindlustada kandidaadile teatud tunded. See tähendab, et oodatud on kirjalikud kandidaatide ülesseadmise avaldused, milles on kirjas kandidaadi nimi ja ametikoht ning vähemalt 25 kaastöötajast toetaja nimed ja allkirjad. Avaldusi ootame personaliosakonda posti teel aadressil Tallinn 11314, Tammsaare tee 25 või käsipostiga G4S Eesti peahoone valvelauda samal aadressil hiljemalt 1.12.2008. a.

Kui detsembri alguseks selgub ülesseatud kandidaatide hulk, siis tuleb ka otsustada, kas saame valimised läbi viia endisel viisil või tuleb korda muuta. Praegu sätestab eelmistel valimistel kinnitatud kord, et valimised loetakse toimunuks, kui osaleb 50% üksuse töötajatest ja kandidaat osutub valituks, kui tema poolt hääletab vähemalt 50% osalenukest. Kandidaatide rohke arvu korral tuleb muuta valimiste korda nii, et valituks osutub suurima arvu hääli kogunud kandidaat.

Detsembris viiakse läbi vajalikud protseduurilised tegevused, samuti peavad valimisteks üles seatud töötajad kinnitama nõusolekut kandideerimiseks. Kui on vaja täiendavat informatsiooni eesootavatest ülesannetest, kohustustest ja õigustest, organiseerivad Töönõukogu liikmed ja personaliosakond koostöös vastavad infotunnid.

Kirjalikud valimise-nimekirjad jaotatakse kaubandusgrupis välja detsembri teisel nädalal. Jaanuari keskel selgub usaldusisiku nimi.

Vaata lisainfot siseveebist net.g4s.ee.

Eela Velström
personalidirektor

G4S Noorteklubi ootab töötajate lapsi

klubi

Enamik ettevõtte juhte teab, et firma suurim vara on tema töötajad. Ja mis on igale inimesele kõige kallim vara - tema lapsed. Mida paremini koheldakse töötajaid, seda edukamaks muutub ka ettevõtte. Töötajasõbralikkus ei tähenda üksnes korralikku töötasu, vaid ka hoolivust.

Turvafirma G4S võtmesõnaks ongi hoolivus ja toetav suhtumine mitte ainult oma töötajatesse, klientidesse, kolleegidesse ja koostööpartneritesse, vaid ka oma töötajate lastesse.

Just seda silmas pidades on ettevõtte poolt loodud G4S Noorteklubi. Tuleva aasta märtsikuu seitsme aastaseks saavasse G4S Noorteklubisse on oodatud kõikide töötajate lapsed. Pole vahet, kas tege mist on tava- või juhtivtöötaja lapsega. Kõik on oodatud!

Praeguseks on noorteklubi liikmeid Eestis kokku üle 500 ja tegutsevad klubi piirkonnad Tallinnas, Tartus, Pärnus, Rakveres, Jõhvis ja Võrus. Plaanides on klubitegevuse laiendamine Keilasse ja klubielu taaskäivitamine Haapsalus.

G4S Noorteklubi liikmed on 7-15aastased särasilmelised lapsed, kes tahavad kuuluda organisatsiooni, mis ei tegele mitte ainult koolivälise tegevuse pakkumise ja pelgalt meelelahutusega, vaid ka silmaringi laiendamise

Oskan aidata ennast ja teisi – on G4S Klubi slogan. Pildil näitavad oma koostööoskusi noored Suurel Semu Seiklusel.

terve elustiili propageerimisega.

Iga kuu toimuvad üritused, kus klubikad võtavad ette mõne külastuse huvitavatesse paikadesse, kohtuvad erinevate elualade inimeste ja ametitega, peavad vahvaid sordipäevi ja õpivad üheskoos turvaliselt elama. Suvekuudel on lastel võimalus ka ise end G4Si töötaja-

na tunda ja teenida raha nooteklubi töömalevas. Paljude töötajate laste esimene palk on teenitud just noorteklubi töömalevas.

Igal aastal toimuvad klubi talvepäevad ja suvelaager, kus terve G4S Noorteklubi erinevatest klubipesadest kokku saab, sporti teeb, matkab, niisama lustib ning palju uusi sõpru leiab.

Klubil on ka sümbolne aastamaks 100 krooni, mille eest saab klubisse kuuluja oma pildiga klubikaardi. G4S Noorteklubi liikmed saavad osa võtta kõigist klubi üritustest.

G4S Noorteklubi liikmeks astumiseks tuleb kodulehe www.g4sklubi.ee täita ankeet ja see ära saata. Võib pöörduda ka otse klubijuhti-

de poole, kelleks on Tallinnas **Triin Maripuu**, Tartus **Marve Kibena**, Pärnus **Regina Pohla**, Rakveres **Aljona Tamm**, Jõhvis **Liivi Kingu** ja Võru klubinoortega tegeleb **Emeri Abel**. Klubijuhtide kontaktid leiad kas Notesi telefoniraamatust või klubi kodulehelt.

Marve Kibena

kogu

G4SPress alustab uue rubriigiga Kogu, milles kirjutame meie töötajatest, kellel on hobi midagi koguda. On ju igal esemel kollektsioonis oma lugu – jagame seda kolleegidega. G4SPressi toimetuse ootab vihjeid töötajate kohta, kellel on huvitav kogumishobi.

Lääne regi büroojuht Kaidi Säask ja tema delfiinid.

Delfiinid, kes ei uju

Kes ei oleks lapsena tege lenud millegi kogumisega – margid, kommipaberid, mudellennukid- ja laevad jne. Lääne regiooni büroojuht Kaidi Säask kogus lapsena enda sõnul peaaegu kõike – alates tikutopsidest ja pudelikorkidest ning lõpetades kunstiteemaliste markidega.

Umbes kuus aastat tagasi kingiti Kaidile delfiini kuju-

ke ning seejärel veel teinegi. Nii tekkis mõte hakata delfiine kollektsioneerima.

Kollektsioneeritavatel esemetel on tavaliselt mingid kriteeriumid, millega kogupiratakse – suurus, materjal, päritolu, ajastu jne. "Põhiline ja ainus kriteerium minu kollektsiooni juures on saada delfiine võimalikult paljudest maailma riikidest," räägib Kaidi. "Maailmas on

üle 300 riigi – hetkel on mul delfiine 34st – ma suren enne ära kui nad kõik kätte saan! Nii kaua kui võimalik, ikka jätkan."

Kuigi Kaidi kollektsioonis on juba üle neljakümne delfiini, teab kollektsionäär päris deliinide kohta sama palju, kui iga teine televaataja – ehk siis nii palju kui telerist näidatud.

Kõige huvitavama loo-

ga eksemplar Kaidi kogus on üks delfiinike, mis pärit Taist.

Üks Eesti ajakirjanik viibis Tai kriisipiirkonnas, kohas kus tsunaami oli teinud koletu laastamistöö. Piirkond oli looduse poolt "üles küntud", ümberringi vedelesid laibad. Ellujäänud kohalike abistamiseks oli üles seatud angaar, kus jagati esmatarbekaupu ning anti süüa.

Angaaris istus leti taga teenindaja ning vaatas telerit. Teleri peal aga üks mingist kivimist delfiini kuju. Ajakirjanik, kes teadis, et Kaidi delfiine kogub, läks teenindaja juurde ning küsis delfiini endale. Nüüd see Kaidi kogus ilutsebki – otsekui mälestusmärk ligi 170 000 elu nõudnud looduskatastroofile.

Austraalia, Ameerika, Malaisia, Dominikaan, Island, India, Pakistan, LAV – need on eksootilisemad ja kaugeimad kohad, kust sõbrad ja tuttavad Kaidile delfiine toonud on. "Olen esitanud ka mõned spetsiaalsed tellimused võõrastele – siis juba ikka tasu eest," räägib Kaidi kollektsiooni arendamisest.

Küsimuse peale, kas kogud midagi veel peale delfiinide? vastab Kaidi, et "kui, siis raha, aga see nii hästi ei taha õnnestuda."

Meelis Piller

Viie rõngaga mees

■ Eesti pikamaajooksu tippu kuuluvat esindusgruppi turvatöötajat **Taavi Tamburit** portreerib Janno Juhkov.

Tuttavalt tuleb. Ma olen seda kergelt ja tundub, et pisut tahapoolt kaldu tulemist telekast varem näinud. Spordiuudistes. Viimati poolteist kuud tagasi Eesti maratonijooksu meistrivõistlusel ja eelviimati Jaansoniga Kahe silla jooksul finišikan-ga all. Tõrksalt krussis juuksed üle pea sätitud, spordikott õlal, üleni mustas Taavi (25) astub Kalevi Spordihalli uksest rahulikult sisse.

Tegelikult on mul vedanud, et Taavi mind üldse jutule võtab, sest praegu on tal kahe hooaja vaheline puhkus ning minu mõtlematu etepanek kergeks ühistreeninguks ei käi tema plaanidega kokku. Mulle vedamised meeldivad.

Areeni lõhn lööb tuttavalt uimaseks. Ma armastan seda kummi, higi ja kaotuste lõhna.

Taavi sammub ees, hangib administraatorilt omamehelikult meile mõlemale riietusruumi võtme ning selgitab kotti kandvat õlga vahetades oma vaikselt häälele, et "tegelikult ma sees ei jooksegi, enamasti ikka väljas, metsas, mere ääres".

Ega ma kujutagi ette, mis moodi oleks võimalik tava-pärane treeningkilometraaz 15-20 km rahvast pungil hallis kahesajameetrisele ringil täis joosta. See teeb 75-100 ringi. Ja see oleks meeletult igav.

Taavi arvab, et soojenduseks piisab täna 10minutilise sõrgist. Ma arvan sama. Alustame.

Emal hüppab Peda kehakultuuri esimehe kursuse nagu üks mees kaugust ja jõuplatsil teeb Märt Israel paari treeningpartneriga sajakonna kiloga poolkükke. Olen oma-de seas.

"Kuuule, Taavi," katsun mitte hingeldada, "kas sul joostes igav ei ole?"

"Mis mõttes? Mis mõttes igav?" Taavi ei hingelda, po-

le seda moodigi, et see lähitu-levikus juhtuda võiks.

"No ses mõttes, et on ainult üks ja seesama. Jalg ja la ette. Päevast päeva."

"Aa. Ei."

"No pärast pooletunnist jooksmist või suusatamist on kõik mõtted ju vähemalt kaks korda otsast otsani ära mõeldud. Millest sa üldse jooksmise ajal mõtled?"

Vastus on igav, aga muud ei saakski pühendunud sportlaselt oodata: "Jälgin jooksu-tehnikat, vaheaegu, vaen taktikat, et millises loigus ma pu-hata saan, kelle tuules jooksma peaksin, keda vedada ei tohi, kus ja kellega kaasa minna, kui keegi vahespurdi teeb..." Taipan. Siin peale trenni õllega sauna ei minda. See on töö tulemuse nimel.

"Puhkad? Mismoodi on võimalik jooksu ajal puhata?"

"Jooksen mõne loigu aeglasemalt. Maratonis näiteks 5kilomeetrise loigu minuti võrra aeglasemalt."

"Ja see minut aitab puhata?"

"Aitab."

Ma ei saa sellest aru.

Taavi töötab poole kohaga ühes Tallinna büroo-hoones turvajana/administraatorina. Poole kohaga seepärast, et ülejäänud aeg kulub treenimiseks ja treenimisest puhkamiseks. Mulle tundub juba praegu, peale mõnda ringi, et ta teab, mida tahab ja just tahtmine ongi see, mis ei luba rohkem töö-lkäia. Ta teab, et elu on kompromisside kunst. Teab, et tema elu on tema enda, mitte kellegi teise kättes. Oigemini jalgades.

Neli ringi saab joostud. Ja Israel on täiskükkidele üle läinud.

"Steve Prefontaine, kunagine USA keskmaajooksa-ja, ütles kord, et kolme miili ei võida mitte see, kes kiiremini jookseb, vaid see, kes kauem valu suudab kannata..."

Taavi Tambur

2006 – Eesti Meistrivõistlustel 10000 m jooksus kolmas koht.

2006 – Eesti Meistermaratonijooksus.

2008 – Eesti Meistrivõistlustel maratonis teine koht.

2008 – Eesti Meistrivõistlustel poolmaratonis teine koht.

Aastas jookseb keskmiselt 5000 km ja kulutab läbi 3-4 paari jooksususe. Organism põletab 5000 km jooksul umbes 300000 kilokalorit, mis võrdub 700 liitri õllega.

Taavi on nõus: "See on hea valu. See valu meeldib mulle."

Hallis on soe, aga selline vastus tekitab külmavärinaid.

Pärast jooksuharjutusi ning mõnda kiirendust ilmnevad edasise kava osas erimeelsused. Mina jookseks veel mõne kiirenduse, Taavi ei jookseks, et puhkus ikkagi. "No teeme siis hüppeid."

"Nõus." Taavi läbib paremal jalal mõnekümnemeetrise loigu pehmel hüppematil vaevata.

"Taavi, mida sa elult tahad?" Krutin sihilikult vinti üle: "Olümpia?"

"Aasta pärast on Euroopa meistrivõistlused ja seal tahan maratonit joosta." Hüpped vasakul jalal.

"Muidugi olümpia." Sooh! Ma ju ainult provotseerin.

"London 2012," paneb Taavi ühe matsu veel. Mulle tundub, et ta lõug tõusis pisut.

"5000 meetri jooksu võtan kah järgmisel aastal tõsisemalt ette," tuleb Taavi maalähedasemale orbiidile tagasi.

Lõuna regi võitis nelikürituse

AS G4S Lõuna-Eesti võitis ka sel aastal firma-de arvestuses Klubi Tartu Maraton nelikürituse.

Lõuna regi spordijuht Teet Lill, kes on nelikürituse osalemise eestvedajaks, registreerijaks ja agiteerijaks, kiitis oma võistkonda taevani: "Kõik, kes vähemalt ühelgi üritusel käisid, olid väga tublid ja andsid endast kõik! Eriliselt tahaks aga esile tuua neid, kes kõigest üritustest osa võtsid: **Lauri Vesnenko, Roman**

ERAKOGU

suvarustusega pisut toetab. Pulsikell pandi ka kääle.

"Harrastussportlasest ajakirjanik Priit Pullerits peksab oma spordiblogis kõiki, kes selle vidina endale käe peale on pannud. On see siis vajalik vidin või eputav aksessuaar?" Taavile see hüsteriline arvamine korda ei lähe. Kui millestki veidigi kasu võiks olla, siis las ta olla: "Ma ei tea, sest seda on vaja eelkõige mu treenerile, kes kella peale treeningut vajaliku info kätte saab. Peaasjalikult selleks, et ma liiga palju ei treeniks."

Seda ohtu keskmisel eestlasel ei ole.

Veau Taavi vastu tema tahtmist kõrgushüppesektorisse, näitan ette ja palun järgi teha. Ta kõhkleb, kuid minu meeleheaks siiski hüppab ja 140 cm alistub kergelt. Kõrgemat ta ei proovi. Ta ei võta mingeid riske end mõne mõtlematu liigutusega vigastada. Viis olümpiarõngast on selleks liiga lähedal. Israel punnib kuulijänne teha.

***

Ma ei ole vilets mees, aga ometi kaotasin nädal hiljem umbes viiekilomeetrisele Kahe Staadioni jooksul Taavi seal-samas joostud mõne aasta tagusele ajale 5.36. See teeb 7 sekundit iga saja meetri jooksul. Masendav. ▽

"No aga muu elu? Naine, lapsed?"

Elukaaslane tal on, samuti jooksja ja G4S-s töötav **Olga Andrejeva**. Muud elu ei olegi.

Jooksja parim iga on just alanud. Seda enam, et nüüd on tal viimaks olemas ka klubi, Stamina, kes seda andekat ja kõhu kõrvalt sihikindlalt treenivat sportlast jook-

küritusele ja suure tõenäosusega ollakse ka järgmisel aastal nii suuskadel, jooksususes kui rattasadulas.

Tartu Nelikürituse eesmärgiks on motiveerida inimesi tegelema spordiga mitmekülgset ja aastaringset. Koosneb neliküritusest: Tartu Maraton, Tartu Jooksumaraton, Tartu Rattaralli ja Tartu Rattamaraton. ▽

Marve Kibena

Janek Vana (keskel) rattaralli startijoonel.

spordiklubi

Liitu G4S spordiklubiga ja spordi soodsalt

Spordiklubi liikmena saad: tasuta kasutada erinevaid spordirajatisi, kus klubi üürib harjutamis- aega;

õiguse kanda klubi sümbolikat ja seeläbi väärikalt esindada nii klubi kui oma ettevõtet; osaleda tasuta või soodushinnaga suurüritustel, kuhu klubi läheb oma võistkonnaga.

Kui oled kontserni ettevõtte töötaja või tema abikaasa või elukaaslane, siis tegutse järgnevalt:

Avalduse saad täita Tallinnas peamaja administraatori juures, telefon 6 511 999.

Võta kaasa 3x4 foto, mis läheb liikmekaardile.

Liikmekaardi saad ca kahe nädala jooksul kätte peamaja administraatori käest, aga alles siis, kui on panka tasutud 200 krooni liitumistasu ning 400 krooni liikmemaks jooksva kalendriaasta kohta. Kui aga oled otsustanud spordiklubiga liituda jooksva aasta teisel poolaastal (1. juuli kuni 31. detsember), siis on kalendriaasta liikmemaks 50% väiksem so. 200 krooni.

NB! Turvatöötajale ja valvetöötajale ning AS Ühisteenused reatöötajatele (teenindajatele) on klubi kalendriaasta liikmemaks 200.-kr. (teisel poolaastal liitumise korral on liikmemaks 100.- kr.)

Kõik maksed tuleb sooritada üksnes pangakaudu.

SK G4S a/a Hansapangas on 221016380577

Oma töötaja laps, kuni 14aastane kaasa arvatud, saab samuti liituda spordiklubiga ning tema puhul on kõik eelpool toodud maksed 50% väiksemad.

Kui Sa ei ole kontserni G4S töötaja, siis on klubi liikmemaksud alljärgnevad:

Liitumistasu – 400.- krooni;

Kalendriaasta liikmemaks – 800.- krooni;

NB! 1.jaanuarist tõuseb mittetöötajate liitumistasu 500le ja liikmemaks 1000le kroonile.

Spordiklubi T-särgi saavad kätte kõik esmaliiitujad Mustamäe tee 5c personali värbamiskeskusest, tel. 6 888 393 Sportimisvõimalustest spordiklubi liikmetele loe lähemalt net.g4s.ee intranetist. ▽

Helges Mändmets
Spordiklubi president

